

Було б доцільно, закріпити на законодавчому рівні дефініцію господарського правопорушення. Це полегшить практичне застосування господарської відповідальності.

Керуючись загальними положеннями теорії держави та права, господарське правопорушення – це передбачене законом або договором протиправне діяння (дія і бездіяльність), вчинене суб'єктом господарювання в процесі здійснення ним господарської діяльності, яке тягне за собою господарську відповідальність.

Отже, враховуючи викладені вище обставини, можна дійти таких висновків. Серед підстав господарсько-правової відповідальності виокремлюють нормативні, процесуальні та фактичні підстави, до яких належить господарське правопорушення, визначення якого міститься у загальній теорії держави і права, яке б було доцільно закріпити на законодавчому рівні.

Література

1. Господарський кодекс України від 16 березня 2003 року № 436-IV // Відомості ВВР України. – 2003. – № 18. – Ст. 144.
2. Господарське право: Практикум /В. С. Щербина, Г. В. Пропська, О. М. Вінник та ін.; [за заг. ред. В. С. Щербини]. – К. : Юрінком Інтер, 2001. – 199 с.
3. Скакун О. Ф. Теорія держави і права: підручник / О. Ф. Скакун; [переклад з рос.]. – Харків, 2001. – 546 с.

УДК 346 (043.2)

Ігнатчик К. Є., студентка,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Калабська О. М., курсант,
Національна академія ДПС України
ім. Б.Хмельницького, м. Хмельницький
Науковий керівник: Козирева В. П., к.ю.н., доцент

ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЗАПОБІЖНИХ ЗАХОДІВ У ГОСПОДАРЬКОМУ СУДОЧИНСТВІ

Конституція України гарантує свободу підприємницької діяльності, захист конкуренції в підприємницькій діяльності [1, с. 42].

Підприємницька та інша господарська діяльність є складовою частиною суспільних відносин у будь-якій державі, забезпечують її існування та прогресивний розвиток [3, с. 160]. У зв'язку з цим істотного значення

набувають ті галузі права, які захищають стабільний порядок відносин у зазначених сферах, серед яких окреме місце займає господарсько-процесуальне право.

Господарсько-процесуальне право можна визначити як сукупність правових норм, що регулюють організацію господарських судів, а також порядок розгляду та вирішення господарським судом справ, що виникають у сфері відносин з організації та функціонування економічного механізму, націленого на систематичне отримання прибутку, а також при здійсненні іншої господарської діяльності [4, с. 13].

Основним завданням господарського судочинства з огляду на ст. 1 Господарського процесуального кодексу України [2, с. 1] є захист порушених або оспорюваних прав та охоронюваних законом інтересів суб'єктів господарювання. Для реалізації зазначеного завдання слугує, в тому числі й інститут запобіжних заходів у господарському процесі, покликаний гарантувати належне ефективне виконання судових рішень, запобігти порушенню прав і заподіяння значних збитків заявникові, а також запобігти втраті доказів, необхідних для вирішення господарського спору по суті.

Необхідність у вжитті запобіжних заходів виникає тоді, коли є реальна загроза недобросовісної поведінки відповідача, що може привести до порушення прав заявника [4, с. 209] і втрати необхідних для розгляду справи доказів. Для застосування запобіжних заходів недостатньо суб'єктивного побоювання про майбутнє порушення прав або про втрату доказів: слід переконати суд в обґрунтованості подібних побоювань, причому питання про вжиття запобіжних заходів у будь-якому випадку вирішує суд.

Стосовно запобіжних заходів велике значення має досконалість юридичної техніки, оскільки господарсько-процесуальне законодавство України активно розвивається, і за останнє десятиліття пройшло чималий шлях.

Запобіжні заходи – це процесуальні забезпечувальні заходи тимчасового характеру, які застосовуються господарським судом за заявою зацікавленої особи до моменту пред'явлення позову і спрямовані на витребування господарським судом доказів правопорушення, які необхідні заявникові, на огляд місця правопорушення, на забезпечення захисту майнових інтересів заявника у випадку, якщо його права порушені або існує реальна загроза їх порушення, а також на забезпечення реального виконання майбутнього судового рішення, прийнятого по суті спору [4, с. 56].

Вжиття запобіжних заходів може бути в окремих випадках пов'язано не тільки з необхідністю запобігання заподіяння значних збитків заявникові

або з необхідністю забезпечення доказів, але й з утрудненням або неможливістю виконання судового рішення.

Однією з відмітних ознак вжитих господарським судом запобіжних заходів є те, що вони за своєю природою носять публічно-правовий і владний характер, оскільки їхнє вжиття здійснюється не добровільно, а на підставі судового акту й забезпечується примусовою силою держави.

Головним завданням вжиття запобіжних заходів, є забезпечення реального виконання майбутнього судового рішення по суті спору. Певні заходи вживаються з метою збереження положення, що існує між сторонами, для того щоб воно не погіршувалося. Примирна функція – також є одним з головних завдань запобіжних заходів у механізмі захисту права. Характерною ознакою запобіжних заходів є їхній тимчасовий характер.

Відповідно до норм Господарського процесуального кодексу України запобіжні заходи спрямовані на досягнення двох видів процесуальних цілей: 1) забезпечення надання необхідних для розгляду й вирішення спору доказів; 2) запобігання порушення прав заявника.

Отже, запобіжні заходи в господарському процесі – це термінові тимчасові заходи, які застосовуються господарським судом до моменту пред'явлення позову та спрямовані на забезпечення майнових інтересів заявника в тому випадку, якщо є достатньо підстав вважати, що їх незастосування може ускладнити чи унеможливити виконання судового рішення.

Література

1. Конституція України: поточна редакція від 02.03.2014 р. [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.

2. Господарський процесуальний кодекс України: поточна редакція від 28.03.2014. [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>.

3. Беяневич В. Е. Господарський процесуальний кодекс України: (із змінами і допов. станом на 1 лип. 2011 р.): наук.-практ. комент. / В. Е. Беяневич. – 3-є вид., переробл. і допов. – К. : Юстініан, 2011. – 1160 с.

4. Бояринцева М. А. Проблеми теорії та практики запобіжних заходів / М. А. Бояринцева // Вісник господарського судочинства № 4. – 2003. – С. 209-212.